

*До спеціалізованої вченої ради ДФ 2023-16
у Національному юридичному університеті імені
Ярослава Мудрого
61024, м. Харків, вул. Пушкінська, 77*

РЕЦЕНЗІЯ

кандидатки юридичних наук, доцентки

Овсяннікової Ольги Олександрівни (рецензента)

на дисертацію Круподері Дмитра Олександровича на тему:

**«Гарантії правового захисту суддів в Україні», подану на здобуття
ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право»**

1. Оцінка актуальності обраної теми. Незалежний, справедливий, безсторонній та об'єктивний суд являє собою одну з головних гарантій дотримання прав людини, є невід'ємною ознакою демократичної правової держави. Починаючи з моменту проголошення незалежності України, в країні триває судово-правова реформа, внаслідок якої були зроблені чималі заходи по створенню організаційних, правових, економічних і інших умов, необхідних для забезпечення незалежності судової влади. Суддя як носій судової влади має особливий правовий статус в державі, який має забезпечуватися конкретними гарантіями. При цьому, останніми роками в Україні спостерігається і недосконалість законодавства у сфері регулювання статусу судді, і порушення стабільності кадрового складу суддівського корпусу, і зниження рівня гарантій прав суддів, особливо їх незалежності, що є головними проблемами на сучасному етапі розвитку судової влади, які безпосередньо впливають на зниження рівня гарантій права громадян на справедливий судовий розгляд незалежним судом.

З огляду на це, існує потреба у наукових дослідженнях, присвячених аналізу правового статусу суддів, гарантій їх діяльності, і, особливо, гарантій правового захисту суддів, ефективності правового механізму забезпечення

необхідних умов для належного виконання суддями функцій судової влади. Якісні наукові дослідження щодо питань гарантій правового захисту суддів сприятимуть ефективності здійснення судової реформи, запобігатимуть черговим помилкам у здійсненні цієї реформи.

Не дивлячись на важливість дослідження гарантій правового захисту суддів, наявний обсяг та рівень наукових праць цієї тематики не можна вважати належними, адже попри значну чисельність наукових розробок, присвячених тим чи іншим аспектам гарантій статусу суддів, зокрема, у працях В. Городовенка, І. Марочкіна, Л. Москвич, І. Назарова, О. Овчаренко, С. Подкопаєва, С. Прилуцького, О. Прокопенко та інших, саме гарантії їх правового захисту жодного разу не ставали самостійним об'єктом наукового пізнання.

Вищевикладене дає змогу стверджувати, що дослідження питань правового захисту суддів, формування наукових підходів і конкретних пропозицій щодо вдосконалення правового регулювання правового захисту суддів є актуальною великою науковою проблемою, що має важливе значення для розвитку юридичної науки і практики законопроектної роботи.

Враховуючи наведене, вважаємо, що тема дисертаційного дослідження Круподері Д.О. «Гарантії правового захисту суддів в Україні» є актуальною та відповідає вимогам часу.

2. Оцінка змісту дисертації. Дисертація складається із вступу, трьох розділів, що містять вісім підрозділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Структура дисертації є логічною, відповідає темі, меті та завданням дослідження.

У *вступі* обґрунтовано актуальність обраної теми дисертаційного дослідження, вказується на зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, визначаються мета і завдання дослідження, його об'єкт та предмет, методи дослідження, сформовані наукова новизна одержаних результатів, практичне значення одержаних результатів, наводиться інформація про апробацію результатів дослідження та структуру дисертації.

Кожний структурний елемент роботи містить результати, які становлять науковий інтерес. Проаналізуємо окремі з цих результатів.

Так, у розділі 1 «Теоретико-методологічні основи дослідження гарантій правового захисту суддів» досліджуються поняття та зміст теоретичної конструкції «гарантії правового захисту суддів, аналізується стан наукових досліджень гарантій правового захисту суддів, а також окремий підрозділ присвячується методології дослідження гарантій правового захисту суддів в Україні.

Заслуговують на увагу зроблені автором у цьому розділі висновки щодо того, що гарантії правового захисту суддів є комплексним явищем, яке включає: (1) правові приписи, що визначають особливість правового положення суддів в державі; (2) перелік інститутів, на які покладається забезпечення зовнішньої і внутрішньої стабільності та непорушності особливого правового становища суддів як самостійного інституту забезпечення сталості правопорядку; (3) правові способи реалізації правозахисних повноважень уповноважених органів.

Крім того, цікавим є підхід дисертанта щодо включення до змісту гарантій правового захисту об'єктів та суб'єктів захисту, а також способу (або інструменту) реалізації захисту. Так, автор вказує, що об'єктом правового захисту є професійні права та свободи суддів, зміст яких обумовлюється спеціальним правовим статусом суддів. Серед суб'єктів правового захисту суддів виділяються: (1) державні органи, зокрема органи в системі правосуддя, суддівського врядування, правоохоронні органи та прокуратура; (2) корпоративні органи, зокрема Рада суддів України, професійні асоціації суддів (міжнародні та національні, що мають на меті захист інтересів суддів). (3) суди. Способи реалізації правового захисту суддів, на думку автора, є похідними від суб'єкта, його реалізуючого, саме тому виокремлюються державна, корпоративна чи індивідуальна форми правового захисту суддів.

У розділі 2 «Об'єкти правового захисту суддів» досліджуються професійні права суддів та професійний інтерес суддів як об'єкти правового захисту.

Варто підтримати автора у його висновку щодо того, що категорія «професійні права судді» є ширшою за категорію «службові права судді» та окрім «прав, пов'язаних із здійсненням правосуддя», включає й загальні громадянські права та свободи людини та права публічної посадової особи. Тож, на думку дисертанта, професійні права судді формуються під впливом трьох засад: права людини і громадянина (обмежені умовами здійснення належного правосуддя), права публічної посадової особи (передбачені, зокрема, Законом України «Про запобігання корупції», Кодексом адміністративного судочинства) та спеціальні (службові) права, пов'язані з набуттям статусу судді.

Досить влучно автором зазначається, що зміст прав публічної посадової особи та службових прав суддів на сьогодні є досить розробленими в науці, на відміну від обсягу конституційних прав людини і громадянина, які має особа, яка наділена статусом судді. Саме цим правам та випадкам їх обмеження здебільшого присвячується підрозділ 2.1. Зокрема, дисертантом аналізуються право судді на приватність та свободу вираження поглядів, право на вільний вибір трудової діяльності та свободу асоціацій й зборів.

Викликає цікавість запропоноване автором визначення категорії «професійний інтерес судді», особливо враховуючи відсутність сформованого визначення в законодавчих актах чи наукових працях. Так, професійний інтерес судді визначається як належні умови здійснення правосуддя, які полягають у державному забезпеченні формування внутрішньої (судової) культури винесення справедливого судового рішення. Дисертант аналізує дві групи професійного інтересу судді, а саме: забезпечення належних умов здійснення професійної діяльності (якісне нормативне, достатнє матеріальне забезпечення та безпекове середовище) та свободу судді при здійсненні

професійної діяльності (гарантії незалежності, безсторонності та професіоналізму суддівської діяльності).

У розділі 3 «Механізм реалізації гарантій правового захисту суддів» визначається система суб'єктів правового захисту суддів, аналізуються проблеми реалізації окремих форм і способів правового захисту суддів, а також пропонуються конкретні напрямки оптимізації механізму правового захисту суддів.

Достатньо обґрунтованою є позиція автора, що повноваження щодо здійснення захисту прав та інтересів суддів мають: громадські об'єднання суддів, національні або міжнародні асоціації та інші організації, органи суддівського самоврядування, державні органи (Служба судової охорони, правоохоронні органи), Вища рада правосуддя, органи судової юрисдикції – національні та наднаціональні. Разом із тим, незважаючи на великий перелік суб'єктів правового захисту суддів, варто погодитись із дисертантом в тому питанні, що ані громадські організації професійного спрямування, ані асоціації суддів, і навіть органи суддівського самоврядування не мають реальних механізмів забезпечення правового захисту суддів, а інші суб'єкти мають в цій сфері обмежені можливості. Тому автор цілком обґрунтовано доходить висновку, що найбільш ефективним з точки зору правових наслідків прийнятих рішень, їх юридичної сили, обсягу захисту прав суддів є саме судові органи.

Позитивним є те, що автор у роботі пропонує доповнення, зміни до чинного законодавства, які спрямовані на удосконалення правового захисту суддів в Україні.

3. Достовірність і новизна наукових положень, висновків і рекомендацій в представленому дисертаційному дослідженні не викликає сумнівів і полягає в тому, що дисертація є першою в українській правовій доктрині комплексною теоретико-прикладною науковою працею, в якій запропоновано авторську концепцію гарантій правового захисту суддів та отримано низку важливих для теорії та практики результатів, врахування яких

у нормотворчій і правозастосовній діяльності може суттєво покращити механізм правового захисту суддів і в цілому вплинути на посилення незалежності судової влади. В дисертаційному дослідженні обґрунтовується ряд концептуальних, важливих для теорії та практики понять, висновків, пропозицій.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що вперше автором сформульовано визначення гарантій правового захисту суддів як комплексного явища, що включає «умови для належного здійснення правосуддя» (нормативна складова), «умови для ефективної реалізації суддями своїх повноважень» (процедурна складова), «механізм захисту належних умов здійснення правосуддя від їх порушення» (превентивна складова) та «механізм відновлення належних умов здійснення правосуддя» (відновлююча складова). Вперше запропоновано до змісту механізму реалізації гарантій правового захисту суддів включати об'єкт і суб'єкт захисту, а також форму та відповідний спосіб реалізації правового захисту.

Науковий інтерес представляє і визначення автором змісту об'єкта правового захисту суддів, до якого віднесено професійні права та інтереси суддів, та запропонована дисертантом диференціація професійного інтересу суддів на: (1) забезпечення належних умов здійснення професійної діяльності (якісне нормативне, достатнє матеріальне забезпечення та безпечове середовище) та (2) свободу судді при здійсненні професійної діяльності (гарантії незалежності, безсторонності та професіоналізму суддівської діяльності).

Крім того, вперше дисертантом визначено систему суб'єктів, уповноважених на реалізацію функцій правового захисту суддів, та надано ґрунтовну характеристику їх статусу та повноважень у здійсненні правового захисту суддів.

У роботі також удосконалено або ж дістали подальший розвиток низка наукових положень. Серед таких, зокрема, варто відзначити положення щодо удосконалення цілої низки понять, що сформульовані, або ж

використовуються у науці судового права, а саме «суддя», «правовий статус судді», «професійні права судді», «службові права судді», «незалежність, безсторонність та професіоналізм суддів». Так, наприклад, заслуговує на увагу визначений автором зміст теоретичної конструкції «професійні права судді» на підставі єдності трьох засад: права людини і громадянина (обмежені умовами належного правосуддя), права публічної посадової особи (передбачені, зокрема, Законом України «Про запобігання корупції» й Кодексом адміністративного судочинства) та спеціальні права, пов'язані з набуттям статусу судді.

Інтерес для науки представляє й змістовне визначення автором державних зобов'язань щодо забезпечення належних умов для здійснення правосуддя (зокрема, якісна нормативна база, достатнє матеріальне забезпечення, забезпечення безпеки при здійсненні правосуддя) та гарантій умов належного правосуддя – незалежності, безсторонності та професіоналізму суддів.

Автором наведена аргументація доцільності розвитку корпоративної форми правового захисту суддів, зокрема шляхом запровадження інституту представництва інтересів судді в дисциплінарних чи судових спорах членом органу суддівського самоврядування; створення єдиної асоціації суддів України за функціональним призначенням як органу, подібного інституту професійної спілки суддів; залучення в механізм корпоративної форми правового захисту суддів – суддів у відставці тощо.

У роботі зроблені й інші цікаві для науки та практики висновки та пропозиції, пов'язані гарантіями правового захисту суддів.

4. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

При написанні дисертації використане широке коло наукових джерел, монографічну та навчальну літературу з питань проблематики організації та діяльності судової влади, статусу суддів, організації органів суддівського самоврядування тощо. Кількість використаних у дисертації джерел (296

найменування), забезпечила високий ступінь вірогідності отриманих результатів.

Не дивлячись на те, що з огляду на тему дисертації, дослідження та його висновки ґрунтуються переважно на працях вітчизняних науковців, у дисертації цілком слушно використано й публікації іноземних науковців, а також праці вітчизняних науковців у зарубіжних наукових джерелах.

Для обґрунтування своїх висновків та положень дисертант досить широко використовує й матеріали практики та аналітичні матеріали. Значну увагу в дослідженні приділено аналізу законопроектів у сфері судової реформи, міжнародно-правових документів, законів і правозастосовної практики Конституційного Суду України, Верховного Суду, Європейського суду з прав людини. Використовується також узагальнення практики вітчизняних судів, дисциплінарних палат Вищої ради правосуддя, дані соціологічних опитувань, результати власного опитування суддів, офіційні статистичні дані.

Усе наведене свідчить про те, що дисертація ґрунтується на належній теоретичній та практичній основі, а наукові положення, висновки і рекомендації, сформульовані у дисертації, мають належний рівень обґрунтованості.

5. Наукове та практичне значення одержаних результатів. Результати дисертаційного дослідження мають наукове та практичне значення, мають прикладний характер і можуть використовуватися за різними напрямками діяльності, зокрема у:

– нормотворчій діяльності – з метою вдосконалення законодавства про судоустрій і статус суддів та процесуального законодавства;

– науково-дослідній діяльності – для подальшого розвитку наукових положень у сфері гарантій правового захисту суддів;

– навчально-методичній діяльності – при підготовці підручників, навчальних і навчально-методичних посібників, а також при викладанні таких дисциплін, як «Судове право», «Судове адміністрування», «Організація роботи органів юстиції», «Забезпечення права на справедливий суд»;

– практичній діяльності – для вдосконалення правозастосовної практики та організації роботи органів, уповноважених на забезпечення реалізації гарантій правового захисту суддів.

6. Рівень виконання здобувачем поставленого наукового завдання та рівень оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

Метою дисертаційного дослідження визначено конструювання цілісної концепції гарантій правового захисту суддів, виявлення прогалин правового регулювання і правозастовчих проблем реалізації механізму захисту суддів та формулювання науково обґрунтованих висновків і пропозицій, спрямованих на підвищення ефективності правового захисту суддів.

З метою реалізації поставленої мети здобувачем вирішено такі завдання: 1) визначені поняття «гарантії правового захисту суддів», «об'єкти правового захисту суддів», «суб'єкти правового захисту суддів», «механізм правового захисту суддів» та розкритий їх зміст; 2) з'ясовано зміст об'єкта правового захисту суддів; 3) окреслено систему суб'єктів, на які покладено забезпечення реалізації гарантій правового захисту суддів, визначено сферу їх компетенції та з'ясовано проблеми в їх правозахисній діяльності; 4) охарактеризовано форми та способи правового захисту суддів; 5) проаналізовано досвід зарубіжних країн щодо правового визначення гарантій правового захисту суддів та механізм забезпечення їх реалізації; 6) досліджено сучасні підходи європейської практики (нормотворчої та правозастосовної) до змісту професійних прав та інтересів суддів як об'єктів правового захисту; 7) сформульовано пропозиції щодо напрямків удосконалення механізму правового захисту суддів.

Ефективне вирішення зазначених завдань здійснено за рахунок вдало підбраної та вміло використаної методології. Зокрема, дисертантом було використано як загальні, так і спеціальні методи дослідження, серед яких варто згадати діалектичний метод наукового пізнання, методи індукції та дедукції, абстрагування та моделювання, аналізу та синтезу, метод аналогії та емпіричний метод.

Все наведене свідчить про належні та достатні рівні виконання здобувачем поставленого наукового завдання та оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

7. Повнота викладу результатів дисертаційного дослідження в опублікованих працях. Основні положення та висновки дисертації висвітлені у 10 наукових публікаціях, серед яких: 3 – у виданнях, включених МОН України до переліку наукових фахових видань з юридичних наук, 1 – у зарубіжному фаховому виданні; 6 – у збірниках тез доповідей на науково-практичних заходах. Змістовне наповнення, перелік та кількість публікацій, апробація результатів дисертації відповідають встановленим вимогам п. 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 р.

8. Відповідність дисертації встановленим вимогам. Дисертація Круподері Д.О. відповідає нормативно-визначеним вимогам, зокрема, Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261, та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44. Оформлення дисертації відповідає вимогам, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40. Порушень академічної доброчесності в дисертації та наукових працях здобувачки, в яких представлено результати дисертації, не виявлено.

9. Аналіз дискусійних положень та основні зауваження. Як і будь-яке дисертаційне дослідження, що відзначається авторським, творчим підходом, дисертаційне дослідження Круподері Д.О. не позбавлене дискусійних аспектів

або потребує певних уточнень чи коригувань. Хотілося б звернути увагу на таке:

1. Розглядаючи суб'єкти правового захисту суддів, дисертант виділяє серед них: (1) державні органи, зокрема органи в системі правосуддя, суддівського врядування, правоохоронні органи та прокуратура; (2) корпоративні органи, зокрема Рада суддів України, професійні асоціації суддів (міжнародні та національні, що мають на меті захист інтересів суддів), Консультативну раду європейських суддів; (3) суди. Разом із тим, викликає питання щодо переліку органів суддівського врядування та відмежування органів в системі правосуддя від органів суддівського врядування. Якщо звернутися до законодавчого регулювання зазначеної проблематики, то у ст. 92 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» зазначається, що Вища кваліфікаційна комісія суддів України є державним органом суддівського врядування, який на постійній основі діє в системі правосуддя України. Також термін «суддівське врядування» уживається в Законі України «Про Вищу раду правосуддя». Так, у ст. 1 зазначеного Закону надається визначення Вищої ради правосуддя, відповідно до якого вона є колегіальним, незалежним конституційним органом державної влади та суддівського врядування, який діє в Україні на постійній основі для забезпечення незалежності судової влади, її функціонування на засадах відповідальності, підзвітності перед суспільством, формування добросовісного та високопрофесійного корпусу суддів, додержання норм Конституції і законів України, а також професійної етики в діяльності суддів і прокурорів. Тож, органами суддівського врядування є два органи - Вища кваліфікаційна комісія суддів України та Вища рада правосуддя.

Також варто зазначити, що в Україні діє єдина система забезпечення функціонування судової влади – судів, органів суддівського врядування, інших державних органів та установ системи правосуддя. Органами та установами, які покликані здійснювати функції і завдання організації судоустрою (органи в системі правосуддя) є: знов-таки, Вища рада

правосуддя, Вища кваліфікаційна комісія суддів України, Державна судова адміністрація України, суддівське самоврядування, апарат суду, Національна школа суддів України, Служба судової охорони, інші органи державної влади та органи місцевого самоврядування, що беруть участь в організаційному забезпеченні діяльності судів.

Тож, виділяючи ці органи серед суб'єктів правового захисту суддів, дисертанту варто деталізувати, які саме органи суддівського врядування та органи в системі правосуддя виконують вагому роль у забезпеченні правового захисту суддів. Більш того, в дисертаційному дослідженні були проаналізовані лише Служба судової охорони та Вища рада правосуддя. Тому в подальших наукових дослідженнях дисертанту варто приділити увагу й аналізу інших органів суддівського врядування та органів в системі правосуддя та їх ролі у забезпеченні правового захисту суддів.

2. У дисертаційному дослідженні автор приділяє чимало уваги питанню професійного інтересу судді. Зокрема, пропонується виділяти дві групи професійного інтересу судді: 1) забезпечення належних умов здійснення професійної діяльності (якісне нормативне, достатнє матеріальне забезпечення та безпекове середовище); 2) свобода судді при здійсненні професійної діяльності (гарантії незалежності, безсторонності та професіоналізму суддівської діяльності). Пропозиції в цій частині стосуються питання забезпечення безпекового середовища суддів задля можливості здійснення їх професійної діяльності. На сьогодні якість забезпечення безпеки суддів критично низька, що частково пов'язано із воєнним станом в країні. Але, дійсно, погоджуємося з дисертантом, що навіть не за умов надзвичайного (військового) стану були і залишаються досі невирішені питання із цим, що в решті решт становить загрозу і незалежності суддів, і їх особистій безпеці. Автор вказує, що потребують певних змін правові засади статусу суддів в частині гарантування їм безпеки в зв'язку з виконанням професійних функцій, разом із тим, конкретні зміни ним майже не пропонуються. По суті, всі пропозиції стосуються більш широкого застосування дистанційного

правосуддя. Тому, в подальшому пропонуємо дисертанту розвивати вказану тему та запропонувати більш конкретні заходи безпеки, які можуть покращити ситуацію із забезпеченням безпеки суддів.

3. Дисертантом в межах розгляду питання щодо можливого оскарження висновків Громадській раді доброчесності (далі – ГРД) з метою захисту честі, гідності та ділової репутації суддів, аналізується статус ГРД. Зокрема, автор доходить висновку, що ГРД не є суб'єктом владних повноважень (органами державної влади, іншими державними органами, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, їх посадовими та службовими особами) і не є юридичною особою, що з огляду на приписи ч. 1 ст. 43 КАС України унеможливорює участь ГРД в адміністративно-процесуальних правовідносинах. Але при цьому, автор не висловлює власного бачення щодо статусу ГРД. Крім того, автором вказується, що через недосконалість правового визначення статусу ГРД, механізму реалізації її повноважень щодо збору, аналізу та презентації висновку щодо доброчесності/недоброчесності судді або кандидата на посаду судді, в Україні наразі відсутній ефективний механізм захисту професійної честі, гідності та репутації судді, яким завдано шкоди в наслідок оприлюдненого висновку ГРД. Але ж знов таки, у дисертаційному дослідженні не знайшли висвітлення пропозиції щодо врегулювання цих прогалин. Наразі на законодавчому рівні висловлюються пропозиції щодо зміни статусу та повноважень ГРД, тому дисертанту варто продовжувати вивчення цього питання та запропонувати дієві механізми захисту професійної честі, гідності та репутації судді, яким завдано шкоди в наслідок оприлюдненого висновку ГРД.

10. Дотримання здобувачем академічної доброчесності. Фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації у дисертації та/ або наукових публікаціях дисертанта рецензентом не виявлено.

11. Відсутність конфлікту інтересів. Рецензент не має реального чи потенційного конфлікту інтересів щодо здобувача та/або його наукового керівника.

12. Загальний висновок щодо дисертаційного дослідження.

За актуальністю, ступенем наукової новизни, обґрунтованістю висновків, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Круподері Дмитра Олександровича на тему «Гарантії правового захисту суддів в Україні», подана на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – «Право» відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

Автор дисертаційного дослідження Круподеря Дмитро Олександрович набув компетентностей, необхідних та достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної діяльності, оволодів методологією наукової діяльності, а також здійснив власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення (п. 22, абз.2 п. 27 зазначеного Порядку).

За результатами публічного захисту здобувач наукового ступеня Круподеря Дмитро Олександрович заслуговує на присудження йому наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право.

РЕЦЕНЗЕНТ:

кандидатка юридичних наук, доцентка,
доцентка кафедри кримінального процесу
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого

Ольга ОВСЯННІКОВА

1 грудня 2023 р.

Підпис	<i>Овсянникової О.</i>
Засвідчую	<i>Овсянникової О.</i>
Нач.ВК	<i>Овсянникової О.</i>
	<i>01.12.2023 р.</i>